

178. Ταῦτα δὴ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἄρα συνέφασάν τε καὶ ἐκέλευον ἄπερ ὁ Σωκράτης. πάντων μὲν οὖν ἅ ἕκαστος εἶπεν, οὔτε πάνυ ὁ Ἀριστόδημος ἐμέμνητο οὔτ' αὖ ἐγὼ ἅ ἐκεῖνος ἔλεγε πάντα· ἅ δὲ μάλιστα καὶ ὧν ἔδοξέ μοι ἀξιωμασιμώτερον, τούτων ὑμῖν ἐρῶ ἐκάστου τὸν λόγον. Πρῶτον μὲν γάρ, ὡσπερ λέγω, ἔφη Φαῖδρον ἀρξάμενον ἐνθένδε ποθὲν λέγειν, ὅτι μέγας θεὸς εἶη ὁ Ἔρως καὶ θαυμαστός ἐν ἀνθρώποις τε καὶ θεοῖς, πολλαχῆ μὲν καὶ ἄλλη, οὐχ ἥκιστα δὲ κατὰ τὴν γένεσιν. τὸ γὰρ ἐν τοῖς πρεσβύτατον (b) εἶναι τὸν θεὸν τίμιον, ἧ δ' ὅς, τεκμήριον δὲ τούτου· γονῆς γὰρ Ἔρως οὔτ' εἰσὶν οὔτε λέγονται ὑπ' οὐδενὸς οὔτε ἰδιώτου οὔτε ποιητοῦ, ἀλλ' Ἡσίοδος πρῶτον μὲν Χάος φησὶ γενέσθαι— αὐτὰρ ἔπειτα Γαῖ' εὐρύστερνος, πάντων ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ ἠδ' Ἔρος Ἡσιόδῳ δὲ καὶ Ἀκουσίλειος σύμφησιν μετὰ τὸ Χάος δύο τούτω γενέσθαι, Γῆν τε καὶ Ἔρωτα. Παρμενίδης δὲ τὴν γένεσιν λέγει— πρῶτιστον μὲν Ἔρωτα θεῶν μητίσατο πάντων. οὕτω πολλαχόθεν (c) ὁμολογεῖται ὁ Ἔρως ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι. πρεσβύτατος δὲ ὧν μεγίστων ἀγαθῶν ἡμῖν αἰτίος ἐστίν. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔχω εἰπεῖν ὅτι μειζόν ἐστιν ἀγαθὸν εὐθύς νέω ὄντι ἢ ἐραστής χρηστός καὶ ἐραστὴ παιδικά. ὁ γὰρ χρὴ ἀνθρώποις ἠγεῖσθαι παντὸς τοῦ βίου τοῖς μέλλουσι καλῶς βιώσεσθαι, τοῦτο οὔτε συγγένεια οἷα τε ἐμποιεῖν οὕτω καλῶς οὔτε τιμαὶ οὔτε πλοῦτος οὔτ' ἄλλο (d) οὐδὲν ὡς ἔρως. λέγω δὲ δὴ τί τοῦτο; τὴν ἐπὶ μὲν τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνην, ἐπὶ δὲ τοῖς καλοῖς φιλοτιμίαν· οὐ γὰρ ἔστιν ἄνευ

Αὐτὰ λοιπὸν τα ἐπιδοκίμασαν με τὴ σειρά τους καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι καὶ ἔκαναν τις ἴδιες με τὸν Σωκράτη προτροπές. Ὅλα ὅσα εἶπε ὁ καθένας οὔτε ὁ Ἀριστόδημος τα θυμόταν πολὺ καλά, ἀλλὰ οὔτε καὶ ἐγὼ τα συγκράτησα στὴ μνήμη μου ὅλα ὅσα εἶπε. Τα πιο σημαντικὰ καὶ ὅ,τι ἐκρίνα ἀξιωμασιμώτερο το καθένα ἀπὸ αὐτοῦς θα σας πω. Πρῶτος, ὅπως καὶ γω θ' ἀρχίσω, εἶπε πῶς μίλησε ὁ Φαῖδρος, λέγοντας κάτι τέτοιο, ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἔρως εἶναι μέγας καὶ ἐπιβλητικὸς θεὸς καὶ σὲ σχέση με τοὺς ἀνθρώπους καὶ σὲ σχέση με τοὺς θεοὺς, καὶ ὑπερτερεῖ σὲ πολλὰ σημεῖα καὶ κυρίως στὶς καταβολές. Για τὸ ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸς τιμάται ἰδιαίτερα σὰν ἀπὸ τοὺς πιο πανάρχαιους, εἶπε αὐτός, ἀπόδειξη εἶναι τὸ ἐξῆς: «Γονεῖς τοῦ Ἔρωτα οὔτε ὑπάρχουν, οὔτε ἀναφέρονται ἀπὸ κάποιον ἀπλὸ ἀνθρώπο ἢ ἀπὸ κάποιον ποιητὴ. Ὁ Ἡσίοδος διατείνεται πῶς πρῶτα τὸ Χάος γεννήθηκε. **Καὶ ὕστερα ἡ πλατύστερη Γῆ, παντοτινὸ ἀσφαλὲς καταφύγιο γιὰ ὅλους. Μετὰ ὁ Ἔρως.** Με τὸν Ἡσίοδο συμφωνεῖ καὶ ὁ Ἀκουσίλειος στὴν παραπάνω ἀποψη, πῶς μετὰ τὸ Χάος δηλαδὴ δημιουργήθηκαν αὐτὰ τα δύο, ἡ Γῆ καὶ ὁ Ἔρως. Ὁ Παρμενίδης σχετικά με τὴ γέννηση λέει: «Πρῶτο ἀπ' ὅλους τοὺς θεοὺς, τὸν Ἔρωτα ἐπινόησε.» Ἔτσι λοιπὸν ἀπὸ πολλὰς πηγὰς διασταυρωμένες συνομολογεῖται ὅτι ὁ Ἔρως συγκαταλέγεται ἀνάμεσα στὸς παμπάλαιους θεοὺς. Σὰν παλιὸς θεὸς που εἶναι, εἶναι συνδεδεμένος με πληθώρα πολὺ μεγάλων καὶ σημαντικώτατων ἀγαθῶν γιὰ μας τοὺς ἀνθρώπους. Γιατί ἐγὼ τουλάχιστον βέβαια, δὲν μπορῶ νὰ πῶ ὅτι ὑπάρχει ἀγαθὸ μεγαλύτερο γιὰ κείνον που εἶναι νέος, ἐκτὸς ἀπ' τὸν ἐνάρετο ἐραστή, καὶ γιὰ τὸν ἐραστή, ἐξω ἀπὸ τ' ἀγόρια με τὴν ἐνόια τοῦ ἀντικειμένου περιπαθούς ἔρωτα. Αὐτὸ που πρέπει νὰ κατευθύνει τοὺς ἀνθρώπους που πρόκειται νὰ ζήσουν καλά σὲ ὅλη τοὺς τὴ ζωὴ, δὲν εἶναι οὔτε συγγένεια τέτοια, ὥστε νὰ τα ρυθμίζει τόσο καλά, οὔτε οἱ τιμές, οὔτε ὁ πλοῦτος, οὔτε ἄλλο τίποτε, ἀλλὰ ὁ ἔρως. Καὶ νὰ γιατί τὸ λέω αὐτό. Γιατί ἐμφυτεύει τὴ ντροπὴ γιὰ τὰ αἰσχρὰ καὶ τὴν φιλόδοξη ἐπιμονὴ γιὰ τὰ καλά. Χωρὶς αὐτὰ

τούτων οὔτε πόλιν οὔτε ιδιώτην μεγάλη καὶ καλὰ ἔργα ἐξεργάζεσθαι. φημὶ τοίνυν ἐγὼ ἄνδρα ὅστις ἐρᾷ, εἴ τι αἰσχρὸν ποιῶν κατάδηλος γίγνοιτο ἢ πάσχων ὑπὸ τοῦ δι' ἀνανδρίαν μὴ ἀμυνόμενος, οὔτ' ἂν ὑπὸ πατρὸς ὀφθέντα οὕτως ἀλγῆσαι οὔτε ὑπὸ ἐταίρων οὔτε ὑπ' ἄλλου (ε) οὐδενὸς ὡς ὑπὸ παιδικῶν. ταῦτόν δὲ τοῦτο καὶ τὸν ἐρώμενον ὀρωμεν, ὅτι διαφερόντως τοὺς ἐραστὰς αἰσχύνεται, ὅταν ὀφθῆ ἓν αἰσχροῦ τινι ὦν.

τα στοιχεία οὔτε ἡ πόλις, οὔτε κι ὁ πολίτης μποροῦν νὰ μεγαλουργήσουν. Εγώ, λοιπόν, λέω ὅτι ὁ ἄντρας που εἶναι ἐρωτευμένος, ἀν πιαστεῖ νὰ κάνει κάτι κακό ἢ νὰ ἀδικεῖται ἀπὸ κάποιον καὶ ἀπ' τὴ δειλία νὰ μὴν τὸν ἀντιμετωπίζει, οὔτε ὁ πατέρας του, ἀν τὸν ἐβλεπε θα πονοῦσε τόσο, οὔτε οἱ φίλοι του, οὔτε κάποιος ἄλλος, ὅσο τὰ ποθητὰ ἀγόρια. Αὐτό τὸ ἴδιο τὸ βλέπουμε καὶ με τὸν ἀγαπητικό, ὅτι δηλαδὴ ντρέπεται ὑπερβολικά τοὺς ἐραστὲς, ἀν τὸν δουν νὰ συμμετέχει σὲ κάθε αἰσχρό.